

Cine sunt și cum gândesc profesioniștii evidențiați de Legal 500 în GC Powerlist Romania | De vorba cu Cristian Buzan, Executive Vice President ENGIE, absolvent de Economie și Drept, implicat în proiecte multe și variate, din industrii diferite: „Pentru mine, dreptul nu este doar o suma de norme și principii care trebuie respectate, ci constituie și un excelent instrument de realizare a unei afaceri, de așezare a regulilor economice”

Congruența economiei cu dreptul a fost linia directoare care a stabilit traseul carierei dezvoltate de Cristian Buzan, Executive Vice President ENGIE România. Înainte de a-și face debutul profesional, și-a consolidat pregătirea, obținând o diploma de licență la Academia de Studii Economice - Facultatea de Relații Economice Internaționale și o alta diploma la Facultatea de Drept din cadrul Universității din București. Au fost pași firești al unui tânăr care s-a format la Colegiul Național „Sfântu Sava”, acolo unde a absolvit profilul real. Are un doctorat în Relații Economice Internaționale, dar și o serie de competențe dobândite în urma studiilor în străinătate. De exemplu, a urmat cursuri la Institutul de administrare a afacerilor de la Universitatea din Lille, Franța. „Dupa cum se poate lesne observa, studiile mele m-au orientat, natural, catre domenii unde dreptul și economia se îmbina. Întotdeauna am fost pasionat de economie - de aici și apetitul pentru studiile economice - și consider ca studiile juridice sunt perfect complementare cu cele economice”, punctează interlocutorul ^{Biz}Lawyer.

Cristian Buzan și-a început cariera din poziția de consultant fiscal, apoi din cea de consultant fiscal și juridic în liga Big 4 a industriei de profil. Ca avocat, a avut oportunitatea de a participa la misiuni și tranzacții care au acoperit o plajă largă de domenii (financiar-bancar, automotive, FMCG, telecom, media etc). Abilitățile sale l-au plasat destul de repede în postul de team leader, project manager, manager, astfel ca și-a completat și profilul și abilitățile manageriale.

„Perioada de consultant a fost hotărâtoare pentru formarea mea profesională. Am beneficiat și de avântul economiei de la sfârșitul anilor '90 și post 2000, de efervescența dezvoltării afacerilor, precum și de configurarea unui mediu de consultanță profesionist. Rigoarea, structura demersului, calitățile interumane, proactivitatea sunt elemente care atunci s-au format. Și îmi place să cred că au rămas”, marturisește profesionistul.

Într-un demers susținut de firma de avocatură **Țuca Zbârcea & Asociații**, ^{Biz}Lawyer îi prezintă pe unii dintre cei mai cunoscuți și apreciați coordonatori de departamente juridice din marile companii ce activează pe plan local. Interlocutorii noștri au fost aleși din *Catalogul GC Powerlist*, o lista a celor mai importanți „general counsel”, adus în premieră în România de către Legal 500 și societatea de avocați Țuca Zbârcea & Asociații.

Continuăm seria discuțiilor cu profesioniștii evidențiați de Legal 500 cu **Cristian Buzan**, Executive Vice President ENGIE România.

* * * * *

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

De la consultanța, direct în lumea afacerilor cu „greutate” în economie

Dupa o perioada de aproximativ cinci ani petrecuta în consultanța, a considerat ca a venit momentul sa se alature comunității de business, ca parte din echipa unei companii industriale cu renume care abia își facuse intrarea în România - Michelin, lider mondial din domeniul anvelopelor.

„Am facut acest pas nu pentru ca simțeam nevoia vreunei provocari anume - în realitate, în ciuda aparențelor, rareori oamenii au ca motiv principal, în schimbarea locului de munca, vreo provocare anume - ci pentru ca simțeam ca nu este suficient, pentru a înțelege o afacere, sa fii doar consultantul ei, ci trebuie sa și petreci o buna perioada de timp în interiorul ei. Astfel, îți poți completa orizontul de cunoștințe și, nu în ultimul rând, de înțelegere mai profunda a fenomenului. Dupa o perioada de circa opt ani la Michelin România, unde am îndeplinit roluri destul de diferite (juridic, fiscal, reglementare, public affairs), pentru arii geografice extinse (în afara de România, acopeream și zona țărilor din Balcani), am decis sa ma alatur echipei ENGIE România, în septembrie 2010. În acel moment, piața energiei (despre care nu știam mai multe decât orice cetățean mediu informat) cunoaștea o dinamica extrem de puternica (o caracteristica definitorie de altfel a acestei piețe); liberalizarea acestei piețe era în plina expansiune, piețele se refaceau încet - încet dupa criza din 2008/2009, reglementarile se schimbau (atât la nivelul României cât și la nivel european). ENGIE (la momentul respectiv se numea GDF Suez) era activa preponderent în domeniul gazelor naturale (distribuție și furnizare) având însa ambiții mari de extindere și în domeniul energiei electrice și a serviciilor energetice. Aceasta amploare și dinamica a afacerii m-au atras la ENGIE. În plus, aici am gasit și o echipa de profesioniști matura, stabila, unita și un mediu propice dezvoltarii unei cariere. Aceste ultime elemente sunt, în esența, argumentele care m-au convins sa ramân și în prezent”, detaliaza interlocutorul **BizLawyer**.

Parcursul sau profesional în cadrul ENGIE România s-a consolidat etapa cu atapa, aducându-l în poziția pe care o ocupa astazi în companie. La început, din poziția de Director juridic, a cumulat pe rând și succesiv supervizarea domeniilor de Resurse Umane și Comunicare Corporate, apoi managementul serviciilor energetice, ajungând la conducerea domeniilor Energie Regenerabile, Dezvoltarea Afacerilor și IT. Au fost trei schimbari de cariera în aceeași firma, în peste zece ani, fapt ce evidențiază ca ENGIE își ajuta experții sa își contureze un profil multidisciplinat, daca asta își doresc.

„De-a lungul timpului am fost implicat în multe și variate proiecte: începând de la marile privatizari de la sfârșitul anilor 1990 - industria financiar bancara, metalurgie, automotive, intrarea pe piața a marilor jucatori de retail, pâna la restructurari, fuziuni și achiziții în piața energiei, pâna în prezent. Am o afinitate aparte, desigur, pentru piața de

automotive și energie unde am activat mai mult, piețe unde activitățile reglementate se îmbina foarte mult cu cele nereglementate”, precizeaza profesionistul.

Opiniile unor profesioniști care ocupa poziții de top în departamentele juridice ale unor companii importante, pe platforma www.in-houselegal.ro. Urmarește temele dezvoltate de avocați sau membri ai comunității *In-houseLegal* și propune subiecte.

Pasiunea a fost cea care l-a împins și catre Economie și Drept

Cristian Buzan a fost dintotdeauna pasionat de economie; la fel s-a întâmplat și în cazul dreptului, iar aceasta pasiune a fost transpusa firesc într-o cariera de succes. Îmbinarea dintre cele doua a dat naștere aplecării catre dreptul afacerilor, dreptul comercial, în sens extins.

„Pentru mine, dreptul nu este doar o suma de norme și principii care trebuie respectate (împreună cu sancțiunile aferente), ci constituie și un excelent instrument de realizare a unei afaceri, de așezare a regulilor economice. Constituie, de asemenea, un îndreptar valoros pentru înțelegerea acestor reguli, pentru ca orice economie se bazează pe reguli și norme care trebuie studiate, înțelese și practicate. Din acest punct de vedere, pentru mine dreptul este un instrument foarte valoros din portofoliul meu : îmi da o cunoaștere largă a drepturilor mele și ale celorlalți participanți din mediul de afaceri. Cunoscând toate aceste reguli, îmi este ușor, de exemplu, sa negociez cu un partener, încercând totdeauna sa ma pun în locul lui, pentru a-i putea descria corect motivațiile și a ajunge la o eventuala înțelegere. Asta face ca flexibilitatea și pragmatismul sa joace un rol important în demersul meu. Pe de alta parte, sa nu uitam ca dreptul îți impune o componenta etica și de integritate esențiala pentru lumea afacerilor: fara respectul acestor valori, nu are sens sa discutăm despre afaceri”, argumenteaza specialistul.

Totodata, în cariera sa, un rol definitoriu l-au avut și echipele din care a facut parte sau pe care le-a coordonat. „Fiind implicat în numeroase proiecte și ajungând sa conduc echipe foarte diverse, țin sa subliniez rolul pe care îl are echipa/compania în definirea oricarei cariere. Cu o echipa unita, profesionista și având țeluri comune îți este mult mai ușor sa reușești un parcurs profesional. Desigur, trebuie sa le imprimi ritm și viziune, dar echipa este cea care poate face diferența între succes și eșec: este evident ca un manager, oricât de polivalent ar fi, nu se poate substitui unei echipe sudate”, subliniaza **Cristian Buzan**.

Atunci când vine vorba despre cei care au avut o influența în evoluția sa profesionala, spune ca îi este greu sa nominalizeze persoane, deoarece a avut multe influențe și învățăminte ramase de pe urma multor persoane: de la profesorii din liceu, de la ASE și Facultatea de Drept, pâna la diverși colegi (nu doar șefii ierarhici) cu care a colaborat de-a lungul anilor în companiile în care a lucrat. „Aș vrea sa fac o mențiune: la o persoana, respect în cel mai mare grad onestitatea, transparența și integritatea - acestea sunt valori mai mult sau mai puțin absolute și obiective. Alte atribute gen inteligența, carisma sunt relative și foarte subiective (ramânând desigur importante, dar greu de apreciat). De asemenea, a fi influențat nu înseamna a copia un stil/comportament - fiecare avem propria personalitate. Deci, mai degraba, am încercat sa învăț de la orice persoana cu care am interacționat profesional mai mult timp și sa adaptez respectivele învățăminte profilului meu individual”, explica interlocutorul **BizLawyer**.

[Intra pe portalul de concurența pentru mai multe articole referitoare la proiectele avocaților din aceasta arie de practică](#)

Rolul profesioniștilor Dreptului este unul complex

Într-o companie, funcția juridică este extrem de importantă. **Cristian Buzan** este de părere că, pe de o parte conferă un rol de „gardian/pazitor” al conformității activității cu legile în vigoare, iar pe de altă parte, juriștii sunt cei care trebuie să acompanieze, să ajute la îndeplinirea obiectivelor de afaceri ale companiei. „Cele două roluri sunt importante în egala măsură. Este greu de conceput un jurist de companie care să abordeze problematica sa doar din punct teoretic, fără finalitatea dezvoltării afacerii. În același timp, nu văd cum același jurist se poate concentra doar pe rolul de suport în dezvoltarea afacerilor neglijând legalitatea și, nu în ultimul rând etica afacerilor. De altfel, aspectele etice sunt și ele elemente cheie, căzând desigur în aria de activitate a juriștilor. Etica nu acoperă numai aspectele strict de legalitate: morală, buna credință, o conduită corespunzătoare sunt puncte care, astăzi, trebuie circumscrise de către o companie, dacă ea vrea să facă afaceri într-un mod sustenabil. Componenta etică este cea care are și rolul de a ghida membrii comunității de afaceri și societatea, în general. Cu alte cuvinte, juriștii joacă rolul acesta educativ nu numai în ceea ce privește regulile, normele legale, dar și în ceea ce privește morală, conduită, comportamentul în afaceri. Sunt atribute formatoare importante ale societății. Să nu uităm că o sursă importantă a legitimității statului, conform teoriei contractului social, provine tocmai din acordul voluntar pe baza de echitate, între membrii societății. Cu alte cuvinte, după unele teorii, etica precede chiar legea și constituie baza celei din urmă”, arată juristul.

Cristian Buzan amintește faptul că profesia de jurist este nu numai foarte veche, dar și constant regăsită în substanța societății noastre, fie că vorbim despre structuri statale sau ale societății civile. „Întrucât trăim într-o societate, în general, „normată”, cred cu tărie că profesia de jurist va continua să rămână un stâlp al societății, domeniul juridic fiind unul de maximă importanță. Diversificarea mediului afacerilor, complexitatea normelor juridice și a interconexiunilor în interiorul și exteriorul comunităților de afaceri, globalizarea tot mai omniprezentă, cred că vor conduce la o și mai mare nevoie de înțelegere și analiză juridică. Astăzi vedem că foarte multe persoane fizice, nu numai juridice fac apel la sfatul unui avocat/consilier juridic, tocmai din cauza acestor aspecte multiple, interconectate. Este, de asemenea, și o caracteristică a unei societăți democratice: recursul la consilierea juridică, la justiție este un demers absolut firesc”, completează interlocutorul **BizLawyer**.

În opinia sa, impactul tehnologiei, al digitalizării este evident, că și în orice alt domeniu de activitate din ziua de azi. „Automatizarea unor porțiuni din activitatea juridică este în plină creștere - vorbim de anumite activități mai degrabă standard, recurente - cereri, contracte standard, formulare, dar și asistența în ceea ce numim cercetare juridică în baze de date. Ca mulți dintre colegii mei, cred că „saltul” acesta tehnologic poate fi și benefic din multe puncte de vedere, eliberând, de exemplu, resursa umană de aspectele mai degrabă administrative ale meseriei, lasându-i timp pentru a se concentra asupra componentei de analiză, strategie, negociere etc. Îmi este greu de crezut că, în lumea de afaceri de mâine, vom avea negocieri complexe conduse integral de inteligența artificială. Dar cine știe...”, arată specialistul.

De-a lungul cariere sale de până acum, **Cristian Buzan** a trecut prin foarte multe etape, dar susține că nu și-ar dori să schimbe niciuna dintre ele. „În general, nu am astfel de dubii: personal, nu regret nimic din ceea ce am făcut și/sau mi s-a întâmplat. Desigur că încerc să învăț din greșelile trecutului (și probabil că nu sunt puține, dar sper că nu grave), dar fără regrete. Am mai degrabă atitudinea istoricului (istoria fiind una din pasiunile mele), uitându-mă la trecut într-un mod analitic pentru a vedea ce-aș putea îmbunătăți în viitor, și nu abordarea de tipul „ce-ar fi fost dacă”. Ultima mi se pare, în esență, o pierdere de timp”, nuanțează interlocutorul **BizLawyer**.

Includerea sa în galeria Legal500/ GC Powerlist îl onorează. Considera ca nu a făcut niciun efort deosebit ca să fie remarcat. De altfel, crede că, deși fiecare are dreptul la mai mult sau mai puțin marketing și capital de imagine, oamenii trebuie totuși să acorde o atenție mare calităților intrinseci, de substanța ale acelei persoane. „Îmi place să cred că parcursul meu profesional, atât prin conținut, varietate cât și durata (profesez de peste 25 de ani în domeniul juridic), a atras atenția echipei Legal500”, încheie **Cristian Buzan**.

Citește și

→ De vorba cu Raluca Gheorghiu, Head of Legal Strategy and Acceleration în cadrul UiPath, care în copilărie își dorea să ajungă un "Godfather", dar a fost sfatuită de tatal sau să devină "Consigliere", adică avocat. Despre pasiunea care te împinge să faci lucruri extraordinare și rezultatele care devin oglinda propriei dedicari: "În cariera mea, valorile precum transparența, etica și empatia au fost fundamentale"

→ De vorba cu Alexandru Victor Savi-Nims, Chief Legal Officer - One United Properties, unul dintre profesioniștii care crede în diversitate și considera că, în calitate de coordonator, trebuie să cuprinzi cât mai multe domenii de competență și să dai dovada de independența și verticalitate | Despre principii de viață și oamenii care i-au modelat profilul profesional: "Cel puțin ultimii 15 ani mi-au conturat un parcurs profesional eterogen, ce a construit un manager legal robust și, cumva, rar în România, prin diversitatea domeniilor în care am fost implicat și prin complexitatea proiectelor"

→ De vorba cu Gabriela Popescu, Corporate, external and legal affairs head - Central Europe | Microsoft, profesionistul care a activat în mai multe industrii și, prin proiectele sale, unele speciale prin complexitate, diversitatea cazuistică și potențialele urmări, a schimbat ceva în bine în acele domenii. "Cariera, ca și viața, ne scoate în cale experiențe și oameni diferiți și este lecția fiecăruia dintre noi să învățăm ceva din aceste întâmplări", spune avocatul care crede în respect și în „a-ți pasa” ca mediu de lucru

→ De vorba cu Ana Busuioc, Legal & Corporate Affairs Director Edenred, omul care își ghidează planurile de viitor după conceptul: „Nu judeca fiecare zi după recolta pe care ai adunat-o, ci după semințele pe care le-ai plantat” | "Sunt recunoscătoare să pot lucra într-o echipă de profesioniști împreună cu care am convingerea că pot genera stabilitate în dinamica accelerată și volatilă care ne amprentează astăzi viețile profesionale, dar și sociale", spune azi avocatul

→ Cine sunt și cum gândesc profesioniștii evidențiați de Legal 500 în GC Powerlist Romania | De vorba cu Alexandru Berea, General counsel la BCR: "Prin colaborare putem genera schimbări semnificative nu doar în interiorul profesiei noastre, ci și în societate în general. Prin natura muncii noastre, nu numai că răspundem la nevoile imediate ale societății, dar suntem și arhitecți ai viitorului acesteia, contribuind la definirea și modelarea unui cadru normativ care să orienteze comportamentul și deciziile individuale și colective pe termen lung"

→ Cine sunt și cum gândesc profesioniștii evidențiați de Legal 500 în GC Powerlist Romania | De vorba cu Alexandru Dinuța, Legal and Administrative Manager - Amromco Energy: "Cred că un grup profesional atât de important nu poate evolua cu adevărat doar în virtutea inerției, ci trebuie să

existe o coeziune reala. Competiția și concurența în anumite limite sunt clar productive, dar în final noi toți trebuie sa fim, în primul rând, colegi de breasla și nu adversari, chiar daca lucram pentru un concurent de pe piața”